DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 11 november 2004 *

I mål C-467/02,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställts av Verwaltungsgericht Stuttgart (Förbundsrepubliken Tyskland), genom beslut av den 19 december 2002 som inkom till domstolen den 27 december 2002, i målet mellan

Inan Cetinkaya

och

Land Baden-Württemberg,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C.W.A. Timmermans samt domarna J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric och J.N. Cunha Rodrigues (referent),

* Rättegångsspråk: tyska.

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören M. Múgica Arzamendi,

med beaktande av det skriftliga förfarandet och efter att förhandling hållits den 17 mars 2004,

med beaktande av de yttranden som avgivits av:

— Inan Cetinkaya, genom C. Trurnit, Rechtsanwalt,

— Tysklands regering, genom W.-D. Plessing och A. Tiemann, båda i egenskap av ombud,

— Portugals regering, genom L. Inez Fernandes och A.C. Branco, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom D. Martin och H. Kreppel, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 10 juni 2004 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 6, 7 och 14 i associeringsrådets beslut nr 1/80 av den 19 september 1980 om utveckling av

associeringen (nedan kallat beslut nr 1/80). Associeringsrådet inrättades genom avtalet om upprättandet av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet, som undertecknades den 12 september 1963 i Ankara av Republiken Turkiet å ena sidan och av medlemsstaterna i EEG och gemenskapen å andra sidan, och som ingicks, godkändes och bekräftades för gemenskapens räkning genom rådets beslut 64/732/EEG av den 23 december 1963 (EGT 217, 1964, s. 3685) (nedan kallat associeringsavtalet).

2 Denna begäran har ingetts inom ramen för en tvist mellan Inan Cetinkaya, turkisk medborgare, och Land Baden-Württemberg angående ett mål om utvisning från Tyskland.

Tillämpliga bestämmelser

Beslut nr 1/80

3 I artikel 6.1 och 6.2 i beslut nr 1/80 föreskrivs följande:

"1. Med förbehåll för bestämmelserna i artikel 7 om familjemedlemmars rätt till anställning har en turkisk arbetstagare på den reguljära arbetsmarknaden i en medlemsstat

— rätt att efter ett års reguljär anställning i denna medlemsstat få sitt arbetstillstånd förnyat hos samma arbetsgivare om han har anställning,

— rätt att efter tre års reguljär anställning, med förbehåll för det företräde som skall ges arbetstagare från gemenskapens medlemsstater, i denna medlemsstat inom samma yrke anta ett erbjudande om anställning från valfri arbetsgivare som görs under normala förhållanden och som registrerats hos arbetsförmedlingen i denna medlemsstat,

— rätt att efter fyra års reguljär anställning i denna medlemsstat utöva valfri avlönad verksamhet.

2. Semesterperioder och föräldraledighet samt frånvaro på grund av arbetsskada eller kortvarig sjukdom skall jämställas med perioder av reguljär anställning. Perioder av ofrivillig arbetslöshet, som i vederbörlig ordning bekräftats av behöriga myndigheter, samt frånvaro med anledning av långvarig sjukdom skall inte inskränka de rättigheter som erhållits med anledning av den föregående anställningsperioden utan att de därmed jämställs med perioder av reguljär anställning."

4 I artikel 7 i beslut nr 1/80 föreskrivs följande:

"När en turkisk arbetstagare tillhör den reguljära arbetsmarknaden i en medlemsstat har dennes familjemedlemmar, under förutsättning att de har fått tillstånd att förena sig med honom,

— rätt att efter minst tre års laglig bosättning i den medlemsstaten, och med förbehåll för den företrädesrätt som tillkommer arbetstagare från gemenskapens medlemsstater, anta erbjudanden om anställning,

— fritt tillträde till avlönad verksamhet, efter minst fem års laglig bosättning i den medlemsstaten.

Barn till turkiska arbetstagare som har genomgått en yrkesutbildning i värdstaten kan, oavsett hur länge de har varit bosatta i den medlemsstaten, anta erbjudanden om anställning i den medlemsstaten, på villkor att en av föräldrarna har varit reguljärt anställd i åtminstone tre år i sagda medlemsstat."

5 I artikel 14.1 i beslut nr 1/80 föreskrivs följande:

"Bestämmelserna i detta avsnitt är tillämpliga med undantag för begränsningar som grundas på hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet och folkhälsan."

Den nationella lagstiftningen

6 I 47 § första och andra styckena i Ausländergesetz (utlänningslagen, nedan kallad AuslG) föreskrivs följande:

"1) En utländsk medborgare skall utvisas

1. när denne enligt lagakraftvunnen dom har blivit dömd till minst tre års frihetsberövande straff eller till särskilt straff för unga lagöverträdare för ett eller

flera uppsåtliga brott, eller då denne enligt lagakraftvunnen dom har blivit dömd till flera sådana straff för uppsåtliga brott om sammanlagt minst tre år under en femårsperiod, eller då det enligt den senaste lagakraftvunna domen beslutades om vistelse på interneringsanstalt, eller

2. när denne enligt lagakraftvunnen dom som inte är villkorlig har blivit dömd till minst två års särskilt straff för unga lagöverträdare eller till ett frihetsberövande straff för uppsåtligt brott enligt narkotikalagen, brott mot allmän ordning som begåtts under de förutsättningar som anges i artikel 125a andra meningen i strafflagen eller brott mot allmän ordning enligt artikel 125 i strafflagen som begåtts vid en förbjuden sammankomst eller demonstration.

2) En utländsk medborgare skall normalt utvisas

1. när denne enligt lagakraftvunnen dom som inte är villkorlig har blivit dömd till minst två års särskilt straff för unga lagöverträdare eller till ett frihetsberövande straff för ett eller flera uppsåtliga brott,

2. när denne i strid med bestämmelserna i narkotikalagen odlar, tillverkar, importerar, transiterar, exporterar eller säljer narkotika, överlåter narkotika till annan eller på annat sätt sätter narkotika i omlopp, handlar med narkotika, eller anstiftar eller medverkar till en av de ovannämnda handlingarna."

7 I 48 § första stycket AuslG föreskrivs följande:

"1) En utländsk medborgare som

1. har uppehållstillstånd,

2. har permanent uppehållstillstånd och är född i Tyskland, eller som kommit till Tyskland när han var omyndig,

3. har permanent uppehållstillstånd och som lever i äktenskap eller i familjegemenskap med en sådan utländsk medborgare som avses i punkterna 1 och 2 ovan,

...

får endast utvisas om det föreligger tungt vägande skäl som rör allmän säkerhet och ordning. Sådana skäl föreligger i allmänhet i de fall som anges i 47 § första stycket."

Tvisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

8 Av beslutet om hänskjutande framgår att Inan Cetinkaya, klagande vid den nationella domstolen, föddes den 24 januari 1979 i Tyskland, där han alltid har varit bosatt. Sedan den 9 mars 1995 har han permanent uppehållstillstånd i denna medlemsstat.

9 I juli 1995 erhöll Inan Cetinkaya slutbetyg från tyska Hauptschule. Två månader senare började han studera för att bli byggnadssnickare. Dessa studier avbröt han i februari påföljande år. Därefter arbetade han för flera arbetsgivare under kortare perioder. Under sommaren år 1996 arbetade han som servitör på en restaurang under några veckor. Hösten samma år återupptog han sina studier för att få anställning inom detaljhandeln, men avbröt dem efter en kort tid. Han var sedan anställd på en restaurang mellan november 1996 och januari 1997. Därefter var han anställd hos ett företag fram till juni 1998, och efter det hos ytterligare ett företag under augusti och september 1998. Efter en tids arbetslöshet fram till juli 1999 arbetade Inan Cetinkaya som lagerarbetare under en månad. Från och med den 1 augusti 1999 var han anställd hos ett transportföretag. Denna anställning lämnade han efter en kort tid. Slutligen var han anställd som maskinarbetare, men lämnade denna anställning i december 1999.

10 Av beslutet om hänskjutande framgår vidare att även Inan Cetinkayas föräldrar och fem äldre systrar, varav tre har förvärvat tyskt medborgarskap, är bosatta i Tyskland, där fadern var anställd fram till pensionsåldern. Inan Cetinkayas föräldrar och två systrar, som har behållit sitt turkiska medborgarskap, har inlämnat en ansökan om att förvärva tyskt medborgarskap genom naturalisation.

11 Av beslutet om hänskjutande framgår vidare att Inan Cetinkaya i Tyskland den 1 augusti 1996 blev dömd till 24 timmars samhällstjänst för rån i grupp, utpressning i grupp samt försök till utpressning i grupp i fem fall, att han den 15 april 1997 blev dömd till två veckors ungdomsfängelse med hänsyn till att han tidigare, den 24 mars 1998, blivit villkorligt dömd till sex månaders ungdomsfängelse för misshandel i grupp, att han den 26 oktober 1999 blev dömd till två års ungdomsfängelse med hänsyn till att han tidigare blivit dömd för olaga handel med narkotika i icke ringa mängder och att han den 26 september 2000 blev dömd till ungdomsfängelse i tre år med hänsyn till två tidigare domar avseende olaga förvärv av narkotika i förening med yrkesmässig handel med narkotika i 102 fall,

olaga innehav av narkotika i icke ringa mängder i förening med handel med narkotika i två fall och olaga import av narkotika i icke ringa mängder och yrkesmässig handel med narkotika.

12 Inan Cetinkaya greps den 7 januari 2000 och togs in på en anstalt för unga brottslingar. Den 22 januari 2001 frigavs han för att han skulle genomgå behandling för sitt narkotikaberoende. Efter det att två behandlingar avbrutits utan resultat inledde Inan Cetinkaya med början den 10 september 2001 en ny behandling vid en avgiftningscentral, som han framgångsrikt avslutade under sommaren 2002. Genom domstolsbeslut av den 20 augusti 2002 beslutades om villkorlig frigivning i enlighet med Betäubungsmittelgesetz (narkotikalagen, nedan kallad BtMG), vilket enligt den hänskjutande domstolen förutsätter att även intresset av att skydda allmänheten har beaktats.

13 Sedan augusti 2002 har Inan Cetinkaya återupptagit sina gymnasiestudier och har två gånger i veckan nattjänstgöring vid en avgiftningscentral.

14 Den 3 november 2000 meddelade den behöriga förvaltningsmyndigheten, Regierungspräsidium Stuttgart, Inan Cetinkaya att han omedelbart skulle utvisas från Tyskland och varnade honom för omgående avvisning till Turkiet. Enligt denna myndighet fanns det tungt vägande skäl rörande allmän säkerhet och allmän ordning i den mening som avses i 48 § första stycket tredje meningen AuslG jämförd med 47 § första stycket första punkten AuslG, som motiverade en rättslig presumtion för utvisning. Utvisningen bedömdes vara nödvändig av special- och allmänpreventiva skäl och stred inte mot artikel 7 i beslut nr 1/80, eftersom Inan Cetinkaya till följd av fängelsestraffet och den efterföljande behandlingen för narkotikaberoende som han skulle genomgå inte längre stod till arbetsmarknadens förfogande. Även om han kunde åberopa rätt till bosättning enligt artikel 7 i beslut nr 1/80 var villkoren i artikel 14 i samma beslut under alla omständigheter uppfyllda.

15 Den 8 december 2000 väckte Inan Cetinkaya talan mot nämnda beslut vid den hänskjutande domstolen.

16 Den 3 september 2002 ändrade Regierungspräsidium Stuttgart det ovannämnda beslutet på så sätt att Inan Cetinkaya tilläts stanna i landet till den 4 oktober 2002 då han förväntades lämna Tyskland frivilligt. Som motivering angav Regierungspräsidium att Inan Cetinkaya hade varit frigiven sedan den 22 januari 2001 för att genomgå en behandling för sitt narkotikaberoende. Detta var anledningen till att det endast hade fastställts ett datum då han förväntades lämna Tyskland frivilligt.

17 Den 6 september 2002 väckte Inan Cetinkaya även en talan mot detta beslut vid Verwaltungsgericht Stuttgart, som förenade och vilandeförklarade de båda aktuella målen och beslutade att ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) Omfattas ett i Tyskland fött barn till en turkisk arbetstagare som tillhör den reguljära arbetsmarknaden av tillämpningsområdet för artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 ..., om barnet från sin födelse — och i vart fall fram till dess att det blev myndigt — (inledningsvis) beviljats uppehållstillstånd endast av skäl kopplade till återföreningen av familjen eller, för det fall att uppehållstillstånd inte har krävts, fått fortsätta att vistas i landet endast av dessa skäl?

2) Kan familjemedlemmars rätt till tillträde till arbetsmarknaden och rätt till fortsatt bosättning enligt artikel 7 första stycket andra strecksatsen endast begränsas med stöd av artikel 14 i beslut nr 1/80?

3) Innebär det förhållandet att en person har dömts till tre års ungdomsfängelse att denne slutgiltigt lämnar arbetsmarknaden och därmed förlorar sina rättigheter enligt artikel 7 första stycket andra strecksatsen, även när det föreligger en påtaglig möjlighet att bara en del av straffet behöver avtjänas, men när den villkorliga frigivningen skall åtföljas av behandling mot narkotikaberoende under vilken den berörda eller de berörda inte längre står till arbetsmarknadens förfogande?

4) Om en person förlorar sitt arbete eller, för det fall han är arbetslös, omöjligen kan söka arbete på grund av att han dömts till ett frihetsberövande straff (ej villkorlig dom), skall denna arbetslöshet anses utgöra en period av frivillig arbetslöshet i den mening som avses i artikel 6.2 andra meningen i beslut nr 1/80, vilket innebär att arbetslösheten inte hindrar att den berörde förlorar sina rättigheter enligt artiklarna 6.1 och 7 första stycket i beslut nr 1/80?

5) Gäller detta även om man kan räkna med frigivning inom rimlig och överskådlig tid, men då den berörde först måste genomgå behandling för narkotikaberoende och först efter att ha erhållit en mer kvalificerad utbildning kommer att kunna ta anställning?

6) Skall artikel 14 i beslut nr 1/80 tolkas så, att en förändring av situationen för den berörda eller de berörda som har inträffat efter det senaste myndighetsbeslutet, och som skulle innebära att någon begränsning med stöd av artikel 14 i beslut nr 1/80 inte längre kan ske, får beaktas under domstolsförfarandet?"

Bedömningen av tolkningsfrågorna

Den första frågan

18 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 skall tolkas så, att en myndig person som är barn till en turkisk arbetstagare som tillhör den reguljära arbetsmarknaden i värdmedlemsstaten omfattas av tillämpningsområdet för bestämmelsen, även om barnet är fött och alltid har varit bosatt i sistnämnda stat.

19 Den nationella domstolen vill nämligen veta huruvida den omständigheten att Inan Cetinkaya är född och alltid har levt i värdmedlemsstaten, vilket innebär att han inte har fått tillstånd att förena sig med arbetstagaren i den mening som avses i ovannämnda bestämmelse, påverkar tillämpningen av denna bestämmelse.

20 Såsom det har gjorts gällande i de yttranden som inkommit till domstolen skall sistnämnda fråga besvaras nekande.

21 Den omständigheten att artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 uttryckligen endast avser det fall då en turkisk arbetstagares familjemedlemmar har "fått tillstånd att förena sig med honom" innebär inte att syftet med beslutet varit att de där angivna rättigheterna inte skall tillkomma familjemedlemmar som är födda i värdmedlemsstaten och som följaktligen inte har behövt ansöka om tillstånd att förena sig med den turkiska arbetstagaren i värdmedlemsstaten av skäl kopplade till återföreningen av familjen.

22 Villkoret att familjemedlemmarna skall ha tillstånd att förena sig med den turkiska arbetstagaren förklaras av att bestämmelserna om associeringen mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Republiken Turkiet (nedan kallad associeringen EEG–Turkiet) inte inkräktar på medlemsstaternas behörighet att reglera turkiska medborgares inresa i respektive stat och villkoren för deras första yrkesverksamhet, vilket innebär att sådana turkiska medborgares första tillstånd att resa in i en medlemsstat i princip regleras uteslutande av den nationella rätten i denna stat (se bland annat dom av den 30 september 2004 i mål C-275/02, Ayaz, inte publicerad i rättsfallssamlingen ännu, punkt 35).

23 Detta villkor syftar således till att från tillämpningsområdet för artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 utesluta en turkisk arbetstagares familjemedlemmar som rest in i värdmedlemsstaten och som är bosatta där i strid med lagstiftningen i denna medlemsstat, varför det inte med giltig verkan kan göras gällande mot en familjemedlem som, såsom i målet vid den nationella domstolen, är född och alltid har varit bosatt i nämnda medlemsstat och som således inte behövde något tillstånd för att förena sig med nämnda arbetstagare.

24 Det finns vidare inte något som tyder på att avsikten med beslut nr 1/80 var att göra en åtskillnad mellan barn till turkiska arbetstagare beroende på var de är födda på så sätt att de som är födda i värdmedlemsstaten inte skall åtnjuta den rätt till anställning och rätt till bosättning som följer av bestämmelserna i artikel 7 i detta beslut, till skillnad från familjemedlemmar som fått tillstånd att förena sig med denne arbetstagare.

25 Denna tolkning är den enda som säkerställer det inrättade systemets inre sammanhang och som gör det möjligt att fullt ut uppnå det med artikel 7 första stycket i nämnda beslut eftersträvade syftet, som är att skapa gynnsamma förutsättningar för familjeåterförening i värdmedlemsstaten, genom att i ett inledande skede tillåta den migrerande arbetstagarens familjemedlemmar att

uppehålla sig tillsammans med denne och genom att, efter en viss tid, stärka deras ställning i värdmedlemsstaten genom att tillerkänna dem en rätt att tillträda en anställning i denna stat (se bland annat dom av den 17 april 1997 i mål C-351/95, Kadiman, REG 1997, s. I-2133, punkterna 34–36, och domen i det ovannämnda målet Ayaz, punkt 41).

26 Ett barn till en sådan turkisk arbetstagare som avses i artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 kan följaktligen åberopa denna bestämmelse, även om barnet är fött och alltid har varit bosatt i värdmedlemsstaten.

27 Den tyska regeringen har emellertid ifrågasatt huruvida Inan Cetinkaya uppfyller ett annat villkor för tillämpningen av artikel 7 första stycket, nämligen huruvida hans far är en arbetstagare som "tillhör den reguljära arbetsmarknaden". Enligt denna regering krävs att den turkiska arbetstagare från vilken rättigheterna utgår uppfyller de villkor som uppräknas i artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 vid tidpunkten för den vistelse beträffande vilken familjemedlemmen, som inte har genomgått en yrkesutbildning, gör gällande rättigheter med stöd av denna bestämmelse. I beslutet om hänskjutande anges emellertid varken om Inan Cetinkayas far upphörde att vara arbetstagare före eller efter det att utvisningsbeslutet antogs eller om den berörda personens mor var yrkesverksam.

28 Denna argumentering kan inte godtas.

29 Det framgår inte av lydelsen av artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 att de familjemedlemmar som där avses förlorar sina rättigheter enligt denna bestämmelse endast på grund av att nämnda arbetstagare vid en viss tidpunkt upphör att tillhöra den reguljära arbetsmarknaden i värdmedlemsstaten.

30 Såsom domstolen har påpekat får medlemsstaterna inte längre uppställa villkor för vistelsen för en familjemedlem till en turkisk arbetstagare utöver den treårsperiod som avses i artikel 7 första stycket första strecksatsen i beslut nr 1/80, under vilken den berörda personen faktiskt skall leva tillsammans med denne arbetstagare. Detta skall i ännu högre grad gälla för en migrerande turkisk arbetstagare som uppfyller villkoren i artikel 7 första stycket andra strecksatsen i beslut nr 1/80 (se bland annat dom av den 16 mars 2000 i mål C-329/97, Ergat, REG 2000, s. I-1487, punkterna 37–39).

31 Vad gäller familjemedlemmar enligt artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 som liksom Inan Cetinkaya efter fem års laglig bosättning tillsammans med arbetstagaren har rätt att ta anställning efter eget val i värdmedlemsstaten enligt andra strecksatsen, har bestämmelsens direkta effekt inte enbart till följd att de berörda personerna direkt på grundval av beslut nr 1/80 har en individuell rättighet vad avser anställning, utan den ändamålsenliga verkan av denna rätt förutsätter dessutom även med nödvändighet att det finns en motsvarande rätt att uppehålla sig i staten i fråga, som även den grundas på gemenskapsrätten och som föreligger oberoende av om villkoren för förvärvande av dessa rättigheter är uppfyllda (se bland annat domen i det ovannämnda målet Ergat, punkt 40).

32 Under dessa omständigheter kan rättigheterna enligt artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 utövas av familjemedlemmen efter den period om tre respektive fem år under vilken han varit bosatt hos den turkiska arbetstagare som tillhör den reguljära arbetsmarknaden i värdmedlemsstaten, även om denne arbetstagare efter dessa bosättningsperioder inte längre tillhör arbetsmarknaden i denna medlemsstat bland annat på grund av att han ansökt om att gå i pension.

33 Den omständigheten, att en turkisk arbetstagare — vars familjemedlem, som faktiskt levt tillsammans med denne arbetstagare under den femårsperiod som avses i artikel 7 första stycket andra strecksatsen i beslut nr 1/80, såsom i målet vid den nationella domstolen, gör anspråk på de rättigheter som avses i artikel 7 första

stycket i beslut nr 1/80 — inte längre tillhör den reguljära arbetsmarknaden i värdmedlemsstaten, innebär således inte att den berörda personen fråntas dessa rättigheter.

34 Under dessa omständigheter skall den första frågan besvaras på så sätt att artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 skall tolkas så att en myndig person som är barn till en turkisk arbetstagare som tillhör eller har tillhört den reguljära arbetsmarknaden i värdmedlemsstaten omfattas av tillämpningsområdet för denna bestämmelse, även om barnet är fött och alltid har bott i sistnämnda medlemsstat.

Den andra frågan

35 Av beslutet om hänskjutande framgår att den hänskjutande domstolen genom denna fråga vill få klarhet i huruvida artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 utgör hinder mot att de rättigheter som enligt denna artikel tillkommer en turkisk medborgare i Inan Cetinkayas situation begränsas efter en fängelsedom och en efterföljande behandling mot narkotikaberoende på grund av en längre tids frånvaro från arbetsmarknaden.

36 Domstolen har redan uttalat att begränsningarna i rätten till bosättning såsom en följd av rätten till tillträde till arbetsmarknaden och rätten att faktiskt utföra ett arbete, som tillkommer en turkisk arbetstagares familjemedlem, är av två slag. Medlemsstaterna ges enligt artikel 14.1 i beslut nr 1/80 möjlighet att i enskilda, motiverade fall begränsa en turkisk migrerande arbetstagares närvaro i värdmedlemsstaten om han genom sitt personliga uppförande utgör en faktisk och allvarlig fara för den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten eller folkhälsan. Vidare förlorar en familjemedlem, som har fått vederbörligt tillstånd att förena sig med en turkisk arbetstagare i medlemsstaten och som lämnar värdmedlemsstaten för en avsevärd period och utan legitima skäl, i princip den rättsliga status som han förvärvat med stöd av artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 (se domen i det ovannämnda målet Ergat, punkterna 45, 46 och 48).

37 Såsom generaladvokaten anfört i punkt 40 i sitt förslag till avgörande måste den tolkning av artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 som gjorts i domen i det ovannämnda målet Ergat, angående en familjemedlem som återförenats med arbetstagaren i värdmedlemsstaten, göra sig gällande i än högre grad då nämnda familjemedlem, såsom i målet vid den nationella domstolen, är född och alltid har varit bosatt i värdmedlemsstaten.

38 Härav följer att artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 skall tolkas så att de rättigheter som enligt denna bestämmelse tillkommer familjemedlemmar till en turkisk arbetstagare som uppfyller kravet på en minsta bosättningsperiod endast kan begränsas med tillämpning av artikel 14 i beslut nr 1/80, nämligen med hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet och folkhälsan, eller på grund av att den berörda personen har lämnat värdmedlemsstaten för en avsevärd period och utan legitima skäl.

39 Den andra frågan skall således besvaras på så sätt att artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 utgör hinder mot att de rättigheter som enligt denna artikel tillkommer en turkisk medborgare i Inan Cetinkayas situation begränsas, efter en fängelsedom och en efterföljande behandling mot narkotikaberoende, på grund av en längre tids frånvaro från arbetsmarknaden.

Den tredje, den fjärde och den femte frågan

40 Mot bakgrund av svaret på den andra frågan saknas skäl att besvara den tredje, den fjärde och den femte frågan, som utgår från förutsättningen att de rättigheter som tillkommer en turkisk arbetstagares familjemedlem enligt artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 kan begränsas av andra skäl än dem som anges i artikel 14 i beslut

nr 1/80 eller att den berörda personen har lämnat värdmedlemsstaten för en avsevärd period och utan legitima skäl.

Den sjätte frågan

41 Den hänskjutande domstolen har ställt denna fråga för att få klarhet i huruvida artikel 14 i beslut nr 1/80 skall tolkas så att den utgör hinder mot att nationella domstolar, då de prövar lagenligheten av ett beslut om utvisning av en turkisk medborgare, inte beaktar faktiska omständigheter som uppkommit efter de behöriga myndigheternas senaste beslut och som innebär att den berörda personens rättigheter inte längre kan begränsas i den mening som avses i denna bestämmelse.

42 Domstolen har av själva lydelsen av artikel 12 i associeringsavtalet och artikel 36 i tilläggsprotokollet — vilket undertecknades den 23 november 1970 i Bryssel och som ingicks, godkändes och bekräftades för gemenskapens räkning genom rådets förordning (EEG) nr 2760/72 av den 19 december 1972 (EGT L 293, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 1, s. 130) — och av syftet med beslut nr 1/80 dragit slutsatsen att de principer som uttrycks i artikel 48 i EG-fördraget (nu artikel 39 EG i dess ändrade lydelse), artikel 49 i EG-fördraget (nu artikel 40 EG i dess ändrade lydelse) och artikel 50 i EG-fördraget (nu artikel 41 EG) i så hög grad som möjligt skall tillämpas på turkiska arbetstagare som åtnjuter de rättigheter som föreskrivs i beslutet (se bland annat domen i det ovannämnda målet Ayaz, punkt 44).

43 Av detta följer att man vid fastställandet av räckvidden av undantaget avseende allmän ordning i artikel 14.1 i beslut nr 1/80 skall utgå från tolkningen av samma undantag i fråga om fri rörlighet för arbetstagare som är medborgare i gemenskapens medlemsstater. En sådan tolkning bekräftas ytterligare av att nämnda

bestämmelse är nästan likalydande med artikel 48.3 i fördraget (dom av den 10 februari 2000 i mål C-340/97, Nazli, REG 2000, s. I-957, punkt 56).

44 Vad särskilt beträffar artikel 3 i rådets direktiv 64/221/EEG av den 25 februari 1964 om samordningen av särskilda åtgärder som gäller utländska medborgares rörlighet och bosättning och som är berättigade med hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa (EGT 1964, 56, s. 850; svensk specialutgåva, område 5, volym 1, s. 28), har domstolen angett att de behöriga nationella myndigheterna, för att avgöra huruvida en medborgare i en medlemsstat kan utvisas med hänvisning till det undantag som rör hänsyn till allmän ordning, i varje enskilt fall måste fastställa huruvida de åtgärder eller omständigheter som givit upphov till denna påföljd vittnar om ett personligt uppförande som innebär ett aktuellt hot mot den allmänna ordningen. Det ges varken i ordalydelsen i artikel 3 i direktiv 64/221 eller i domstolens rättspraxis några närmare anvisningar angående den tidpunkt vid vilken hotets "aktuella" karaktär skall fastställas (dom av den 29 april 2004 i de förenade målen C-482/01 och C-493/01, Orfanopoulos och Oliveri, REG 2004, s. I-5257, punkt 77).

45 I punkt 82 i domen i det ovannämnda målet Orfanopoulos och Oliveri fann domstolen att artikel 3 i direktiv 64/221 utgör hinder för nationell praxis, enligt vilken de nationella domstolarna vid prövningen av lagenligheten av ett beslut om utvisning av en medborgare i en annan medlemsstat inte är skyldiga att beakta faktiska omständigheter som inträffat efter det senaste beslutet av den behöriga myndigheten, som skulle kunna tyda på att det hot mot den allmänna ordningen som det personliga uppförandet hos den som är föremål för ett beslut om utvisning medför har upphört eller minskat i inte obetydlig omfattning.

46 Såsom det redan har erinrats om i punkterna 42 och 43 i förevarande dom, uppställs enligt artikel 14.1 i beslut nr 1/80 begränsningar som skall tillämpas av de behöriga nationella myndigheterna vilka liknar dem som skall tillämpas avseende ett sådant

beslut som avser en medborgare i en medlemsstat. Lika litet som i artikel 3 i direktiv 64/221 anges i denna bestämmelse vid vilken tidpunkt hotets aktuella karaktär skall fastställas.

47 Mot bakgrund av de principer som gäller för fri rörlighet för arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat och som även skall tillämpas på turkiska arbetstagare som åtnjuter rättigheter enligt beslut nr 1/80, skall de nationella domstolarna vid prövningen av lagenligheten av ett beslut om utvisning av en turkisk medborgare beakta faktiska omständigheter som uppkommit efter de behöriga myndigheternas senaste beslut och som skulle kunna tyda på att det hot mot den allmänna ordningen som det personliga uppförandet hos den som är föremål för ett beslut om utvisning innebär har upphört eller minskat i inte obetydlig omfattning.

48 Den sjätte frågan skall således besvaras så att artikel 14 i beslut nr 1/80 utgör hinder mot att de nationella domstolarna, då de prövar lagenligheten av ett beslut om utvisning av en turkisk medborgare, inte beaktar faktiska omständigheter som uppkommit efter de behöriga myndigheternas senaste beslut och som innebär att den berörda personens rättigheter inte längre kan begränsas i den mening som avses i denna bestämmelse.

Rättegångskostnader

49 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttranden till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

På dessa grunder beslutar domstolen (andra avdelningen) följande dom:

1) **Artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 av den 19 september 1980 om utveckling av associeringen, som antogs av associeringsrådet, vilket inrättades genom avtalet om upprättandet av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet, skall tolkas så att en myndig person som är barn till en turkisk arbetstagare som tillhör eller har tillhört den reguljära arbetsmarknaden i värdmedlemsstaten omfattas av tillämpningsområdet för denna bestämmelse, även om barnet är fött och alltid har bott i sistnämnda medlemsstat.**

2) **Artikel 7 första stycket i beslut nr 1/80 utgör hinder mot att de rättigheter som enligt denna artikel tillkommer en turkisk medborgare i Inan Cetinkayas situation begränsas, efter en fängelsedom och en efterföljande behandling mot narkotikaberoende, på grund av en längre tids frånvaro från arbetsmarknaden.**

3) **Artikel 14 i beslut nr 1/80 utgör hinder mot att de nationella domstolarna då de prövar lagenligheten av ett beslut om utvisning av en turkisk medborgare inte beaktar faktiska omständigheter som uppkommit efter de behöriga myndigheternas senaste beslut och som innebär att den berörda personens rättigheter inte längre kan begränsas i den mening som avses i denna bestämmelse.**

Underskrifter